

М. П. Гойванюк, асист.
кафедри менеджменту банківської діяльності?
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ТИМЧАСОВА АДМІНІСТРАЦІЯ В БАНКАХ ЯК ЗАПОБІЖНИЙ ЗАХІД ЙОГО ЛІКВІДАЦІЇ

Вплив світової фінансової кризи наглядно продемонстрував нездатність вітчизняної банківської системи протистояти її викликам, мобільно пристосовуватись до постійно змінюваних ринкових умов і проявив потенційні ризики її дестабілізації. Однією із проблем банківської системи було введення тимчасових адміністрацій е багатьох банківських установах, що спричинило паніку та недовіру з боку населення до банків і супроводжувалось масовим відтоком депозитів фізичних осіб.

Історія вітчизняної банківської системи знала немало випадків введення тимчасових адміністрацій е комерційних банках. І так вже повелося, що «тимчасова адміністрація» і «ліквідація» стали практично синонімами. За всю історію України після введення тимчасової адміністрації вижив тільки один невеликий регіональний банк.

Для того, щоб швидше реагувати на зміну ситуації в комерційних банках, Національний банк змінив правила та умови введення тимчасових адміністраторів у комерційних фінансових установах. Було внесено зміни до постанови № 369, а точніше, змінено ті пункти, що стосуються ознак неплатоспроможності комерційних банків та Закону України «Про банки та банківську діяльність». Крім вище зазначеного Національний банк Постановою НБУ «Про внесення змін до Спеціального порядку здійснення заходів щодо фінансового оздоровлення банків» № 225 від 16.04.2009 р. вніс зміни до спеціального порядку здійснення заходів щодо фінансового оздоровлення банків. Зокрема, було визначено, що з метою вжиття заходів щодо фінансового оздоровлення установи, тимчасовий адміністратор має право зменшувати розмір статутного капіталу банку, визначати номінальну вартість акцій, здійснювати додаткову емісію акцій.

Всього станом на 01.02.2010 року тимчасові адміністрації Національного банку України діють в 12 комерційних банках, серед яких не тільки дрібні, але і кількох системних банків (табл.).

**ПЕРЕЛІК КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ, В ЯКИХ ВВЕДЕНА
ТИМЧАСОВА АДМІНІСТРАЦІЯ (НА 01.02.2010Р) [11]**

№ п/п	Назва банку	Група	Дата введення тимчасової адміністрації
1	ВАТ КБ «Надра»	1	від 10.02.2009
2	ТОВ КБ «Західінкомбанк» (м. Луцьк)	4	від 12.02.2009
3	АКБ «Трансбанк»	4	від 28.02.2009
4	ВАТ Банк «БІГ Енергія»	4	від 13.03.2009
5	ПАТ «РОДОВІД БАНК»	2	від 13.03.2009
6	ТОВ КБ «АРМА»	4	від 16.04.2009
7	ВАТ «Селянський комерційний банк «Дністер» (м. Львів)	4	від 16.04.2009
8	ВАТ «КБ «Володимирський»	4	від 16.04.2009
9	ВАТ «Інпромбанк» (м. Харків)	4	від 10.09.2009
10	ВАТ «Банк Столиця»	4	від 17.07.2009
11	ВАТ КБ «Іпобанк»	4	від 10.09.2009
12	ТОВ «Діалогбанк» (м. Дніпропетровськ)	4	від 15.10.2009

Аналіз програм фінансового оздоровлення зазначених банків свідчить, що тимчасовими адміністраторами банку здійснюється комплекс заходів, спрямованих на відновлення фінансового стану банку, основними з яких є:

- підвищення рівня капіталізації банку;
- реструктуризація кредитного портфелю та інших активів, покращення якості кредитного портфелю та зниження кредитного ризику;
- підвищення рівня ліквідності та реструктуризація зобов'язань банку;
- скорочення адміністративних витрат та підвищення рівня ефективності діяльності банку;
- покращення роботи менеджменту та вдосконалення організації структури банку з врахуванням вимог Методичних рекомендацій щодо корпоративного управління в банках України, схвалених постановою Правління Національного банку України від 28.03.2008р. №98 та відповідних вимог Базельського комітету.

Слід зауважити, що переважна більшість банків порушує в основному нормативи капіталу (Н1, Н2, Н3), ліквідності (Н4, Н5, Н6) та нормативи кредитного ризику (Н7, Н8, Н9, Н10). Є і такі

банки в яких порушуються майже всі економічні нормативи. Під час виконання програм фінансового оздоровлення планується відновити фінансовий стан банку та привести значення економічних нормативів у відповідність до вимог банківського законодавства.

Література

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 5—6.
2. Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства: затв. Постановою Правління Національного банку України від 28.08.01р. № 369.
3. Положення «Про здійснення діагностичного обстеження банків»: затв. Постановою Правління Національного банку України від 21.11.2008 р. № 389.
4. Положення «Про здійснення діагностичного обстеження банків 2, 3 та 4 груп»: затв. Постановою Правління Національного банку України від 19.01.2009р. № 80.
5. «Про внесення змін до Спеціального порядку здійснення заходів щодо фінансового оздоровлення банків», затв. Постановою НБУ від 16.04.2009 р. № 225/
6. www.bank.gov.ua

УДК 336.71

О. Г. Головка, старш. викл. кафедри обліку і аудиту?
Харківський інститут банківської справи УБС НБУ

НАПРЯМИ ВПЛИВУ РІЗНИХ ЧИННИКІВ НА СТАЛІСТЬ ОТРИМАНОГО ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ СИСТЕМОЮ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ

Питання сталого, стабільного, стійкого функціонування як банку, банківського сектору, так і банківської системи в цілому набуває важливого значення. В якості методичної основи для розкриття визначення впливів окремих чинників на фінансову стабільність розвитку банків можна обрати методологію проведення регресійного аналізу, який дозволяє встановити напрями впливу між залежними та незалежними змінними. У якості залежної змінної для аналізу фінансової стабільності банківського сектору економіки можна обрати значення фінансового результату банків як узагальненої характеристики зазначеної стабільності. Зокрема